

PATVIRTINTA
VšĮ Būsto energijos taupymo agentūros
direktoriaus 2019 m. gruodžio 11 d.
įsakymu Nr.B3.2-166

KORUPCIJOS PREVENCIJOS VIEŠOJOJE ĮSTAIGOJE BŪSTO ENERGIJOS TAUPYMO AGENTŪRA 2020-2022 M. PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos 2020–2022 m. programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra (toliau – Agentūra) 2020–2022 metų laikotarpiu.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

3. Programa apima svarbiausias korupcijos prevencijos viešojo administravimo sistemoje nuostatas. Programa orientuota į korupcijos rizikos veiksnių mažinimą ir šalinimą, taip pat korupcijos rizikos veiksnių valdymą.

4. Programa reglamentuoja Agentūros kovos su korupcija tikslus ir uždavinius, korupcijos prevencijos priemones, korupcinių pažeidimų tyrimą ir visuomenės dalyvavimą įgyvendinant šią programą ir kt.

5. Programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – bet koks įstaigos darbuotojo elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

Korupcijos rizikos veiksniai – priežastys, sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, dėl kurių gali būti padarytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas.

Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai - korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos įstaigoje, teikiant paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

6. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

7. Programa įgyvendinama pagal Programos priede pateiktą Korupcijos prevencijos VŠĮ Būsto energijos taupymo agentūra 2020–2022 m. įgyvendinimo priemonių planą.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

8. Agentūra yra Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pavaldi viešoji įstaiga, atsakinga už Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos administravimo įgyvendinimą, už savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektų atranką, stebėseną, skatinimo priemonių įgyvendinimą (pagal Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą). Taip pat pagal LRV Nutarimu Nr. 547 patvirtintą Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą, Agentūra vertina savivaldybių parengtas kvartalų energinio efektyvumo didinimo programas ir įgyvendina projektą “Daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo skatinimas, II etapas“ finansuojamą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, vadovaudamasi Lietuvos respublikos aplinkos ministro 2019 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. D1-680 patvirtintu Klimato kaitos programos kompensacijų išmokų daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimui tvarkos aprašu skelbia kvietimus teikti paraiškas, vykdo Projektų atranką, vertinimą, kompensacinių išmokų skyrimą ir Projektų įgyvendinimo priežiūrą.

9. Atsižvelgiant į Agentūros veiklą išskirtina korupcijos pasireiškimo rizika šiose srityse:

9.1. projektų vertinimas;

9.4. projektų patikrų vietoje atlikimas;

9.5. projektų išlaidų tinkamumo vertinimas;

9.6. kompensacinių išmokų skyrimas;

9.7. su projektų įgyvendinimu susijusių pažeidimų valdymas;

9.8. su projektų įgyvendinimu susijusių dokumentų valdymas;

9.9. konsultavimo paslaugų teikimas;

10. Taip pat išskirtinos šios Agentūros veiklos palaikymo sritys:

10.1. turto ir lėšų jam išlaikyti naudojimo priežiūra ir kontrolė;

10.2. personalo formavimas, valdymas ir administravimas;

10.3. viešųjų pirkimų organizavimas;

10.4. teisės aktų rengimas ir derinimas pagal kompetenciją;

10.5. atstovavimas teismuose ir kitose ginčų nagrinėjimo institucijose.

11. Kasmetinis korupcijos rizikos nustatymas ir analizė atliktini atsižvelgiant į vieną ar kelis tuo metu skaidrumo prasme aktualius procesus, o ne į visą iš esmės Agentūros veiklą. Tokiu būdu būtų kontroliuojami rizikingi veiksniai, galintys turėti įtakos Agentūros veiklai, susijusiai su jos įvaizdžiu bei pasitikėjimu ja, o pagal gaunamus rezultatus būtų didinamas Agentūros veiklos skaidrumas.

12. Agentūros veikla, siekiant šalinti tikėtinas korupcijos rizikos prielaidas, turi būti orientuota į prevencinio pobūdžio priemones. Korupcijos prielaidomis yra:

12.1. įstatymų bei įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų kokybės trūkumai, tam tikrais atvejais lemiantys teisės aktų kolizijas, dviprasmybes, nepakankamas į Agentūrą besikreipiančių asmenų savo teisių ir pareigų išmanymas;

12.2. nepakankamas apsirūpinimas informacinėmis technologijomis;

12.3. didelis darbo užmokesčio atotrūkis, sunku išlaikyti aukštos kvalifikacijos personalą ir rasti naujų specialistų;

12.4. veikla, susijusi su projektų priežiūra ir valstybės paramos teikimo kontrole.

13. Siekdama pašalinti korupcijos pasireiškimo prielaidas bei motyvus, Agentūra korupcijos apraiškų prevencinę veiklą grindžia informacijos viešumu ir veiklos skaidrumu.

III. PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS

14. Už antikorupcinės politikos įgyvendinimą Agentūroje atsako direktorius.

15. Kovos su korupcija programą rengia, jos įgyvendinimą organizuoja ir kontroliuoja Agentūros direktorius ir jo paskirtas darbuotojas, kuris vykdydamas savo pagrindines pareigas yra atsakingas ir už korupcijos prevenciją bei kontrolę, korupcijos prevencijos programų ir jų įgyvendinimo priemonių planų sudarymą bei korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.

16. Atsakingu už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą asmuo paskiriamas Agentūros direktoriaus įsakymu.

17. Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę turi teisę gauti reikiamą informaciją iš įstaigos skyrių vedėjų, turi teisę gauti informaciją apie vykdomus viešuosius pirkimus, dalyvauti posėdžiuose, gauti paaiškinimus iš viešųjų pirkimų organizatorių ir dokumentacijos rengėjų.

18. Programos vykdytojai yra Agentūros darbuotojai. Jie įgyvendina programos priemonių plane nurodytas korupcijos prevencijos priemones.

IV. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

19. **Programos tikslas** – užtikrinti korupcijos prevenciją Agentūroje, siekti kompleksiškai išaiškinti ir šalinti neigiamas sąlygas, prielaidas, skatinančias korupcijos atsiradimą, siekti asmenis atriboti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo bei kitų veiksmų, kurie didina korupcijos sklaidą Agentūroje, atlikimo, didinti skaidrumą, atvirumą. Programa siekiama paskatinti visuomenę reikšti nepakantumą korupcijai, sustiprinti visuomenės paramą korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti, užtikrinti glaudesnę Agentūros bendradarbiavimą su vyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, kitais asmenimis, ginant prigimtines ir kitas bendras žmogaus teises ir laisves.

20. **Programos tikslus pasiekti numatoma:**

20.1. rengiant Korupcijos prevencijos programą, jos įgyvendinimo veiklos planą, paskiriant asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją ir kontrolę;

20.2. nustatant korupcijos rizikos veiksnius ir jų pasireiškimo tikimybę;

20.3. ugdant darbuotojų patikimumą, lojalumą ir sąžiningumą;

20.4. motyvuojant visuomenę elgtis sąžiningai, pranešti apie korupciją;

20.5. didinant viešųjų pirkimų vykdymo skaidrumą;

20.6. nagrinėjant skundus, gautus telefonu bei kitais būdais, organizuojant patikrinimus;

20.7. vertinant antikorupcines iniciatyvas, gaunamus pasiūlymus bei kitą informaciją, susijusią su korupcijos prevencija įstaigoje.

20.8. bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis/organizacijomis korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

21. Korupcijos prevencijos priemonės yra:

21.1. *Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas:*

21.1.1. kiekvienų metų III ketvirtį Agentūros direktoriaus įgaliotas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, teisės aktų nustatyta tvarka atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą įstaigos veiklos srityse;

21.1.2. nustačius korupcijos pasireiškimo tikimybę įstaigos veiklos srityse, informacija apie tai pateikiama Agentūros direktoriui;

21.1.3. Direktorius pasirašytą motyvuotą išvadą ir dokumentus, pagrindžiančius didelę korupcijos pasireiškimo tikimybę Agentūroje, perduoda Aplinkos ministerijos ministru.

21.2. Agentūros darbuotojų antikorupcinis mokymas:

21.2.1. ugdant Agentūros darbuotojus jie dalyvauja seminaruose, paskaitose ar kituose antikorupcinio švietimo renginiuose.

21.3. Visuomenės įtraukimas į Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą:

21.3.1. Agentūra savo interneto svetainėje teikia visuomenei žinias apie savo veiklą įgyvendinant įstaigos Korupcijos prevencijos programą;

21.3.2. Agentūra savo interneto svetainėje skelbia kontaktus, kuriais asmenys, pastebėję korupcijos požymių, netinkamo pareigų atlikimo Agentūros darbuotojų veiksmuose, galėtų apie tai pranešti.

21.4. Nustatytų korupcijos atvejų viešinimas:

21.4.1. nustatytų korupcijos atvejų viešinimas vykdomas Agentūros interneto svetainėje paskelbiant informaciją apie nustatytus korupcijos atvejus.

V. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

22. Programa siekiama tokių rezultatų:

22.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

22.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

22.3. pagerinti korupcijos prevencijos Agentūroje organizavimą;

22.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą įstaiga.

23. Korupcijos prevencijos efektyvumas (rezultatyvumas) nustatomas vadovaujantis šiais kiekybės ir kokybės rodikliais:

23.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičiumi;

23.2. įvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičiumi;

23.3. neįvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičiumi;

23.4. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičiumi.

VI. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ

25. Siekiant veiksmingai ištirti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

25.1. sudaryti sąlygas darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams pranešti pagrįstus įtarimus apie Agentūros darbuotojo padarytas, daromas ar ketinamas daryti korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ar kitas korupcijos apraiškas ir kreiptis į Agentūros vadovybę;

25.2. už korupcijos prevenciją įstaigoje atsakingam asmeniui registruoti gautus pranešimus, skundus dėl Agentūros darbuotojų veiksmų (neveikimo);

25.3. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos, išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal savo kompetenciją;

25.4. gavus informaciją dėl galimų korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti įstaigos vadovą.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, FINANSAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, IR ATSKAITOMYBĖ

26. Korupcijos prevencijos programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Programos priemonių įgyvendinimo planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

27. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas įstaigos vadovo įsakymu. Programa vykdoma iš Agentūrai skiriamų biudžeto asignavimų.

28. Programos įgyvendinimą organizuoja Agentūra, įgyvendinimo priemonių plano priemonių vykdymą kontroliuoja, metodinę pagalbą korupcijos prevencijos klausimais teikia už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą atsakingu paskirtas Agentūros darbuotojas.

29. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias Programos įgyvendinimo metu, Agentūra reguliariai vykdo Programos įgyvendinimo priemonių plane nurodytų priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą.

30. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingu paskirtas darbuotojas kasmet apibendrina ir pateikia informaciją Agentūros direktoriui apie Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo eigą.

PROGRAMOS ATNAUJINIMAS

31. Agentūros darbuotojai, visi suinteresuoti juridiniai ir fiziniai asmenys gali teikti pasiūlymus Agentūros direktoriui dėl Programos papildymo ar pakeitimo.

32. Pasiūlymai dėl Agentūros Programos nuostatų, tikslų ir uždavinių, įgyvendinimo priemonių plano atnaujinimo gali būti teikiami raštu, elektroniniu paštu, telefonu per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį.

33. Atsižvelgus į gautus pasiūlymus dėl Programos ir jos įgyvendinimo priemonių, naujų uždavinių nustatymo ar esamų uždavinių aktualumo vykdant Programą ar jos priemones, gali būti rengiamas naujo laikotarpio Programos įgyvendinimo priemonių plano projektas arba prireikus Programos pakeitimo projektas, kuris svarstomas ir suderinus tvirtinimas Agentūros direktoriaus įsakymu.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Programa, programos įgyvendinimo priemonių planas ir jo vykdymo ataskaita viešai skelbiami Agentūros internetinėje svetainėje (www.betalt.lt).

35. Su Programa ir priemonių planu Agentūros darbuotojai supažindinami per dokumentų valdymo sistemą VDVIS.
